

Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (ósma izba)

z dnia 16 października 2014 r. *

Pomoc państwa — Energia elektryczna — Taryfa preferencyjna — Decyzja uznająca pomoc za niezgodną ze wspólnym rynkiem i nakazująca jej odzyskanie — Korzyść — Obowiązek uzasadnienia — Kwota pomocy — Nowa pomoc

W sprawie T-177/10

Alcoa Trasformazioni Srl, z siedzibą w Portoscuso (Włochy), reprezentowana przez adwokatów M. Siragusę, T. Müllera-Ibolda, F. Salerna, G. Scassellatiego Sforzoliniego i G. Rizzę,

strona skarżąca,

popierana przez:

Republikę Włoską, reprezentowaną przez G. Palmieri, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez S. Fiorentina, avvocato dello Stato,

interwenient,

przeciwko

Komisji Europejskiej, reprezentowanej przez V. Di Bucciego oraz É. Gippiniego Fourniera, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

mającej za przedmiot wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji 2010/460/WE z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie pomocy państwa C 38/A/04 (ex NN 58/04) i C 36/B/06 (ex NN 38/06) przyznanej przez Włochy na rzecz Alcoa Trasformazioni (Dz.U. 2010, L 227, s. 62),

SĄD (ósma izba),

w składzie: D. Gratsias, prezes, M. Kancheva i C. Wetter (sprawozdawca), sędziowie,

sekretarz: J. Palacio González, główny administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 12 grudnia 2013 r.,

wydaje niniejszy

* Język postępowania: włoski.

Wyrok

Okoliczności powstania sporu

- 1 Wnosząca odwołanie Alcoa Trasformazioni Srl jest spółką prawa włoskiego posiadającą we Włoszech dwie fabryki aluminium hutniczego, zlokalizowane w Portovesme na Sardynii (Włochy) i w położonej w regionie Wenecja Euganejska miejscowości Fusina (Włochy). Fabryki te zostały przekazane skarżącej przez spółkę Alumix SpA w ramach prywatyzacji tej ostatniej.
- 2 W skierowanym do państw członkowskich i innych zainteresowanych podmiotów na podstawie art. [88] ust. 2 [WE] komunikacie w przedmiocie pomocy państwa udzielonej przez rząd włoski na rzecz spółki Alumix, podanym do wiadomości Republiki Włoskiej i opublikowanym w dniu 1 października 1996 r. (Dz.U. C 288, s. 4; zwanym dalej „decyzją w sprawie Alumix”) Komisja Wspólnot Europejskich, po przeanalizowaniu przyznanych spółce Alumix podczas jej prywatyzacji różnego rodzaju środków, do których należało również przyznanie preferencyjnej taryfy opłat za dostawę energii elektrycznej udzielonej przez Ente nazionale per l'energia elettrica (ENEL), włoskiego historycznego dostawcę energii elektrycznej, na rzecz nabytych przez skarżącą zakładów, instytucja ta uznała w odniesieniu do tej mającej zastosowanie do dnia 31 grudnia 2005 r. taryfy, że nie stanowi ona pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE. W tym względzie uznała ona w szczególności, że „stosując w odniesieniu do produkcji aluminium hutniczego [w nabytych przez skarżącą zakładach] taryfę pokrywającą ponoszone przez nią koszty zmienne, a częściowo także koszty stałe, ENEL przyjęła zachowanie [podmiotu działającego w normalnych warunkach rynkowych], gdyż taryfy te umożliwiają dostawę energii elektrycznej jej największym klientom przemysłowym w regionach charakteryzujących się znaczną nadwyżką zdolności produkcyjnych w zakresie produkcji energii elektrycznej”.
- 3 Autorità per l'energia elettrica e il gas (włoski organ właściwy ds. energii elektrycznej i gazu; zwany dalej „AEEG”) przekazał w drodze decyzji nr 204/99 z dnia 29 grudnia 1999 r. lokalnym dystrybutorom energii zadanie polegające na zarządzaniu taryfą opłat za jej dostawę. Dostawa energii elektrycznej do skarżącej była zatem fakturowana przez ENEL, będącą jej lokalnym dystrybutorem energii, zgodnie z taryfą standardową, a nie – taryfą określoną w art. 2 dekretu ministerialnego z dnia 19 grudnia 1995 r. (GURI nr 39 z dnia 16 lutego 1996 r., s. 8; zwanego dalej „dekretem z 1995 r.”), która obowiązywała, jak zostało to wskazane w poprzednim punkcie, do dnia 31 grudnia 2005 r. Celem wyrównania tej różnicy między taryfami ENEL przyznała skarżącej określony na fakturze za energię elektryczną zwrot, finansowany za pomocą nałożonej na wszystkich włoskich konsumentów energii elektrycznej opłaty parafiskalnej.
- 4 Decyzją nr 148/04 AEEG z dnia 9 sierpnia 2004 r. zarząd taryfami opłat za energię elektryczną został przeniesiony z dystrybutorów lokalnych na organ publiczny Cassa Conguaglio per il settore elettrico (fundusz wyrównawczy dla sektora energetycznego, zwany dalej „funduszem wyrównawczym”). Na tej podstawie fundusz ten sam zwracał bezpośrednio skarżącej kwotę odpowiadającą różnicy między kwotą wynikającą z taryfy stosowanej przez ENEL a tą przewidzianą w dekreście z 1995 r., finansowaną za pomocą tej samej opłaty parafiskalnej.
- 5 Następnie zostały wydane, po pierwsze, dekret przewodniczącego włoskiej rady ministrów z dnia 6 lutego 2004 r. (GURI nr 93 z dnia 21 kwietnia 2004 r., s. 5, zwany dalej „dekretem z 2004 r.”), a następnie dekret z mocą ustawy nr 35 z dnia 14 marca 2005 r. (GURI nr 111 z dnia 14 maja 2005 r., s. 4), przekształcony, po zmianach, w ustawę mocą ustawy nr 80 z dnia 14 maja 2005 r. (dodatek zwyczajny do GURI nr 91 z dnia 14 maja 2005 r.; zwaną dalej „ustawą z 2005 r.”). Artykuł 1 tego dekretu z 2004 r. dotyczył rozszerzenia zakresu zastosowania preferencyjnych taryf na m.in. spółki Portovesme Srl i Eurallumina SpA. Choć można by było zrozumieć, że jego celem było również przedłużenie obowiązywania do czerwca 2007 r. preferencyjnej taryfy, z której korzystała skarżąca,

w rzeczywistości nie miał on do niej zastosowania, gdyż jej sytuacja była uregulowana dekretem z 1995 r. aż do wejścia w życie art. 11 ust. 11 ustawy z 2005 r., która przedłużyła do dnia 31 grudnia 2010 r. obowiązywanie preferencyjnej taryfy stosowanej w odniesieniu do obu zakładów skarżące.

- 6 Taryfa ta podlegała corocznej weryfikacji przez AEEG, który to organ w dniu 13 października 2005 r. wydał decyzję nr 217/05, zgodnie z którą, począwszy od dnia 1 stycznia 2006 r., przeprowadzane w granicach 4% rocznie podwyżki taryfy preferencyjnej będą uzależnione od ewentualnych podwyżek cen odnotowywanych przez giełdy we Frankfurcie nad Menem (Niemcy) i w Amsterdamie (Niderlandy).
- 7 Ani dekret z 2004 r., ani art. 11 ust. 11 ustawy z 2005 r. nie został zgłoszony Komisji.
- 8 Decyzją podaną do wiadomości Republiki Włoskiej pismem z dnia 19 lipca 2006 r. (zwaną dalej „decyzją z dnia 19 lipca 2006 r.”) Komisja wszczęła przewidziane w art. 88 ust. 2 WE postępowanie w przedmiocie pomocy państwa C 36/06 (ex NN 38/06) – Preferencyjna taryfa dla energii elektrycznej dla włoskich sektorów przemysłu o dużym zapotrzebowaniu na ten rodzaj energii (streszczenie tej decyzji zostało opublikowane w Dz.U. C 214, s. 5).
- 9 W dniu 29 listopada 2006 r. skarżąca wniosła do Sądu Unii Europejskiej skargę mającą na celu przede wszystkim stwierdzenie nieważności tej decyzji w zakresie dotyczącym taryfy opłat za dostarczanie energii elektrycznej przyznanej jej dwóm zakładom produkcji aluminium hutniczego, lub, tytułem żądania ewentualnego, stwierdzenia jej nieważności w zakresie, w jakim Komisja uznała w niej tę taryfę za przyznaną bezprawnie nową pomoc.
- 10 Wyrokiem z dnia 25 marca 2009 r., Alcoa Trasformazioni/Komisja (T-332/06, EU:T:2009:79), Sąd oddalił tę skargę. Wyrok ten został utrzymany w mocy w postępowaniu odwoławczym wyrokiem Trybunału z dnia 21 lipca 2011 r., Alcoa Trasformazioni/Komisja (C-194/09 P, Zb.Orz., EU:C:2011:497).
- 11 Formalne postępowanie wyjaśniające zakończyło się wydaniem przez Komisję w dniu 19 listopada 2009 r. decyzji w sprawie pomocy państwa C 38/A/04 (ex NN 58/04) i C 36/B/06 (ex NN 38/06) przyznanej przez Włochy na rzecz Alcoa Trasformazioni (Dz.U. 2010, L 227, s. 62, zwanej dalej „zaskarżoną decyzją”), w której art. 1 instytucja ta uznała za niezgodną ze wspólnym rynkiem pomoc państwa, jaką Republika Włoska przyznała bezprawnie skarżącej począwszy od dnia 1 stycznia 2006 r.
- 12 W zaskarżonej decyzji Komisja uznała za pozbawione znaczenia zarówno analizę przyjętą przez nią w decyzji w sprawie Alumix, jak i wyjaśnienia dostarczone przez władze włoskie i skarżącą w celu wykazania, iż przyznana skarżącej preferencyjna taryfa pozostawała zgodna z kryteriami, jakie zostały przyjęte w decyzji w sprawie Alumix. Wskazała ona tam, że kwota pomocy, jaką należy odzyskać, odpowiada sumie wszystkich płatności wyrównawczych wypłaconych skarżącej przez fundusz wyrównawczy.
- 13 Jeśli chodzi o zakład mający siedzibę w Wenecji Euganejskiej, Komisja w art. 2 zaskarżonej decyzji wskazała, że odzyskanie pomocy dotyczy okresu pomiędzy dniem 1 stycznia 2006 r. a dniem 19 listopada 2009 r., kiedy to wydano zaskarżoną decyzję. W zakresie dotyczącym zakładu mającego siedzibę na Sardynii Komisja nakazała jedynie częściowe odzyskanie pomocy w zakresie dotyczącym okresu między dniem 1 stycznia 2006 r. a dniem 18 stycznia 2007 r.
- 14 Z załącznika 1A do skargi wynika, że zaskarżona decyzja została podana do wiadomości skarżącej w dniu 12 lutego 2010 r.

Przebieg postępowania i żądania stron

- 15 Pismem, które wpłynęło do sekretariatu Sądu w dniu 19 kwietnia 2010 r., skarżąca wniosła niniejszą skargę.
- 16 W oddzielnym piśmie złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 22 maja 2010 r. skarżąca złożyła wniosek o zastosowanie środków tymczasowych zmierzający do zawieszenia wykonania zaskarżonej decyzji w zakresie dotyczącym pomocy C 36/B/2006 (ex NN 38/2006); w ramach tego wniosku skarżąca zażądała również obciążenia Komisji kosztami związanymi z postępowaniem.
- 17 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 8 lipca 2010 r. Republika Włoska wniosła o dopuszczenie jej do udziału w niniejszej sprawie w charakterze interwenienta popierającego żądania strony skarżącej.
- 18 Wydany przez prezesa Sądu postanowieniem z dnia 9 lipca 2010 r., Trasformazioni/Komisja (T-177/10 R, EU:T:2010:306), wniosek ten został oddalony, a rozstrzygnięcie o kosztach miało nastąpić w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.
- 19 W dniu 4 sierpnia 2010 r. Komisja złożyła w sekretariacie Sądu odpowiedź na skargę.
- 20 Postanowieniem z dnia 13 września 2010 r. prezes pierwszej izby Sądu dopuścił Republikę Włoską do sprawy w charakterze interwenienta.
- 21 W dniu 26 listopada 2010 r. Republika Włoska złożyła w sekretariacie Sądu pismo zawierające uwagi interwenienta.
- 22 Replika, po usunięciu z niej braków, została złożona w sekretariacie Sądu w dniu 1 grudnia 2010 r.
- 23 W dniu 1 lutego 2011 r. skarżąca złożyła w sekretariacie Sądu pismo zawierające jej uwagi w przedmiocie uwag interwenienta.
- 24 Duplika i uwagi Komisji w przedmiocie tych uwag interwenienta zostały złożone w sekretariacie Sądu w dniu 1 marca 2011 r.
- 25 Prezes Trybunału postanowieniem z dnia 14 grudnia 2011 r., Alcoa Trasformazioni/Komisja [C-446/10 P(R), EU:C:2011:829], odrzucił odwołanie od ww. w pkt 18 postanowienia Alcoa Trasformazioni/Komisja (EU:T:2010:306).
- 26 Ze względu na zmianę składu izb Sądu sędzia sprawozdawca został przydzielony do szóstej izby, której w rezultacie przydzielona została niniejsza sprawa. Następnie niniejsza sprawa została przydzielona nowemu sędziemu sprawozdawcy należącemu do tej samej izby.
- 27 Wskutek częściowego odnowienia składu izb Sądu sędzia sprawozdawca został przydzielony do ósmej izby, której w związku z tym przekazano niniejszą sprawę.
- 28 Na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy Sąd (ósma izba) postanowił otworzyć ustny etap postępowania.
- 29 Na rozprawie w dniu 12 grudnia 2013 r. wysłuchano wystąpień skarżącej i Komisji oraz ich odpowiedzi na pytania zadane ustnie przez Sąd. Wezwana na tę rozprawę w charakterze interwenienta Republika Włoska nie stawiała się na niej, nie uprzedzając nawet Sądu o tym niestawiennictwie.

- 30 Skarżąca wnosi do Sądu o:
- stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim dotyczy ona pomocy C 36/B/06 (ex NN 38/06);
 - obciążenie Komisji kosztami postępowania.
- 31 Komisja wnosi do Sądu o:
- oddalenie skargi;
 - obciążenie skarżącej kosztami postępowania.
- 32 Republika Włoska wnosi do Sądu o uwzględnienie skargi.

Co do prawa

- 33 Swoją skargę skarżąca opiera na sześciu zarzutach.
- 34 Zarzuty te zostały w istocie oparte na następujących podstawach: pierwszy z nich na bezprawnym zakwalifikowaniu środka jako pomocy państwa ze względu na brak przysporzonej skarżącej korzyści; drugi – na bezprawności wynikającej z nieprawidłowego ustalenia kwoty pomocy w przypadku utrzymania przez Sąd w mocy kwalifikacji środka jako pomocy państwa; trzeci – również przy założeniu, że ta kwalifikacja zostanie utrzymana w mocy – na błędnym charakterze kwalifikacji jako pomocy operacyjnej zgodnej ze wspólnym rynkiem pomocy regionalnej i, nawet jeśli chodziłoby o pomoc operacyjną, na kwalifikowalności takiej pomocy na podstawie wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej [regionalnej pomocy państwa] (Dz.U. 1998, C 74, s. 9), czwarty – na naruszeniu zasady dobrej administracji i postanowień traktatowych w przedmiocie zgodnej ze wspólnym rynkiem pomocy regionalnej, piąty – na uchybieniu zasadzie ochrony uzasadnionych oczekiwań i szósty – na naruszeniu istotnych wymogów proceduralnych.
- 35 Zdaniem Sądu należy w pierwszej kolejności przeanalizować zarzut szósty, oparty na naruszeniu istotnych wymogów proceduralnych.

W przedmiocie zarzutu szóstego, opartego na naruszeniu istotnych wymogów proceduralnych

- 36 W pierwszej kolejności należy wydać rozstrzygnięcie w przedmiocie kwestionowanej przez Komisję dopuszczalności zarzutu szóstego.
- 37 Zdaniem Komisji zarzut ten nie został rozwinięty w stopniu wystarczającym, by spełnić wymogi postawione w art. 44 § 1 regulaminu postępowania przed Sądem. Po przeprowadzeniu analizy skargi i repliki należy jednak stwierdzić, że, pomimo iż przedstawiona przez nią argumentacja jest bardzo lakoniczna, to jednak skarżąca przedstawia zarzut składający się z dwóch ewidentnie możliwych do określenia części, z których pierwsza dotyczy konsekwencji, jakie ma zarzucany brak ważności decyzji z dnia 19 lipca 2006 r. dla zgodności zaskarżonej decyzji z prawem (pkt 271 skargi), a druga – braku uzasadnienia tej decyzji (pkt 272 skargi; pkt 73, 74 repliki). Niniejszy zarzut należy zatem uznać za dopuszczalny.
- 38 W drugiej kolejności należy zatem przeanalizować kolejno dwie części zarzutu szóstego.

W zakresie dotyczącym części pierwszej zarzutu szóstego, dotyczącej braku formalnego związanego z nieważnością decyzji z dnia 19 lipca 2006 r.

- 39 Zdaniem skarżącej „zgodność z prawem wydanej na podstawie art. 108 ust. 2 TFUE decyzji końcowej jest uwarunkowana ważnością decyzji o wszczęciu formalnego kontrydiktoryjnego postępowania wyjaśniającego”, a „w przypadku stwierdzenia nieważności tej decyzji o wszczęciu postępowania ta nieważność pociągnie za sobą również skutki dla zaskarżonej decyzji, która nie będzie wówczas spełniała jednego z wymogów formalnych”.
- 40 Niemniej jednak, wezwana do zajęcia stanowiska w przedmiocie wniosków, jakie należy jej zdaniem wyciągnąć z ww. w pkt 10 wyroku Alcoa Trasformazioni/Komisja (EU:T:2009:79), utrzymanego w mocy ww. w pkt 10 wyrokiem Alcoa Trasformazioni/Komisja (EU:C:2011:497), potwierdzającego całkowitą zgodność z prawem decyzji z dnia 19 lipca 2006 r., skarżąca na rozprawie potwierdziła, że nie podtrzymuje ona twierdzeń zawartych w części pierwszej jej szóstego zarzutu, co zostało odnotowane w protokole z rozprawy.

W przedmiocie części drugiej zarzutu szóstego, dotyczącej naruszenia obowiązku uzasadnienia

- 41 W części drugiej zarzutu szóstego skarżąca podnosi, że Komisja dopuściła się naruszenia obowiązku uzasadnienia. Twierdzi ona w tym względzie, że wydając „[zaskarżoną] decyzję Komisja dopuściła się w odniesieniu do istotnych jej punktów szeregu poważnych naruszeń obowiązku uzasadnienia” (pkt 272 skargi), i odsyła do argumentów stanowiących „rozwiniecie czterech pierwszych zarzutów” (ten sam punkt skargi).
- 42 Na wstępie należy oddalić zarzut niedopuszczalności podniesiony przez Komisję w odniesieniu do części drugiej niniejszego zarzutu i oparty na tym, że przedstawione przez skarżącą argumenty dotyczyły jedynie znaczenia dla sprawy podnoszonych zarzutów, a nie tego, czy przedstawione uzasadnienie było wystarczające. Po pierwsze, kwestia obowiązku uzasadnienia została poruszona w skardze w pkt 69–74 oraz 78 i 79, dotyczących braku dokonania przez Komisję oceny gospodarczej pozwalającej na wykazanie, że skarżącej została przysporzona korzyść.
- 43 Następnie i przede wszystkim przedstawiona replika jest dokładniejsza, a skarżąca podkreśla w niej, jako naruszenie obowiązku uzasadnienia, brak przeprowadzenia przez Komisję analizy gospodarczej umożliwiającej wykazanie, że skarżącej została przysporzona korzyść, istnienia ceny rynkowej, a także uwzględnienia celów związanych z rozwojem regionalnym oraz powodów, dla których zrezygnowano z realizacji programu Virtual Power Plant (stworzenia elektrowni wirtualnej, zwanego dalej „programem VPP”). Wreszcie, uwzględniając to, że zarzut oparty na naruszeniu obowiązku uzasadnienia przesądza, w przypadku jego uwzględnienia, o istnieniu bezwzględnej przeszkody procesowej (wyroki: z dnia 1 lipca 1986 r., Usinor/Komisja, 185/85, Rec, EU:C:1986:276, pkt 19; z dnia 2 kwietnia 1998 r., Komisja/Sytraval i Brink’s France, C-367/95 P, Rec, EU:C:1998:154, pkt 67), jest on dopuszczalny nawet wówczas, gdy został podniesiony po raz pierwszy dopiero na etapie repliki [wyrok z dnia 20 lutego 1997 r., Komisja/Daffix, C-166/95 P, Rec, EU:C:1997:73, pkt 21, 25; wyrok z dnia 6 lipca 2011 r., i-content/OHMI (BETWIN), T-258/09, Zb.Orz., EU:T:2011:329, pkt 47]. Tym bardziej ma to miejsce również wówczas, gdy taki zarzut, zawarty w skardze, lecz nie rozwinięty w niej w wystarczający sposób, został przedstawiony w bardziej wyczerpujący sposób na etapie repliki.
- 44 Należy zatem, po pierwsze, interpretować treść skargi w kontekście repliki oraz, po drugie, uznać, że w ramach szóstego zarzutu skarżąca nie zarzuca Komisji nieuwzględnienia ww. elementów, lecz to, iż instytucja ta nie wspomniała o nich w zaskarżonej decyzji. Dopuszczalność części drugiej zarzutu szóstego jako taką należy uznać za ustaloną.

- 45 Należy zatem przeanalizować w pierwszej kolejności jako takie odesłanie do zarzutów materialnoprawnych dokonane w odniesieniu do zarzutów drugiego, trzeciego i czwartego, a następnie zarzuty szczegółowe podniesione przez skarżącą w skardze (w ramach zarzutu pierwszego, na który skarżąca powołuje się w zarzucie szóstym) i uzupełnione przez nią w replice.
- 46 W odniesieniu do tego pierwszego przypadku przypomnieć należy, że, zgodnie z orzecznictwem zarzut oparty na naruszeniu obowiązującego wówczas art. 253 WE, związany z brakiem uzasadnienia lub jego niewystarczającym charakterem, dotyczy w istocie naruszenia istotnych wymogów proceduralnych w rozumieniu art. 230 WE (ww. w pkt 43 wyrok Komisja/Sytraval i Brink's France, EU:C:1998:154, pkt 67; wyrok z dnia 13 stycznia 2004 r., Thermenhotel Stoiser Franz i in./Komisja, T-158/99, Rec, EU:T:2004:2, pkt 97). Inaczej ma się rzecz w przypadku zarzutów szczegółowych, które nie dotyczą, ściśle rzecz ujmując, braku uzasadnienia lub jego niewystarczającego charakteru, lecz podnoszone są w rzeczywistości celem zakwestionowania zasadności zaskarżonej decyzji, a zatem materialnej zgodności z prawem tego aktu (ww. wyrok Sądu Thermenhotel Stoiser Franz i in./Komisja, EU:T:2004:2, pkt 97; wyrok z dnia 14 stycznia 2009 r., Kronoply/Komisja, T-162/06, Zb.Orz., EU:T:2009:2, pkt 23). Takie podniesione w ramach zarzutu głównego zarzuty szczegółowe można zatem jedynie odrzucić (ww. wyrok Thermenhotel Stoiser Franz i in./Komisja, EU:T:2004:2, pkt 97, 98; wyrok z dnia 27 września 2012 r., Włochy/Komisja, T-257/10, EU:T:2012:504, pkt 53).
- 47 W odniesieniu do tego drugiego przypadku należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem uzasadnienie, którego sporządzenia wymaga art. 253 WE, powinno być dostosowane do charakteru aktu i powinno przedstawiać w sposób jasny i jednoznaczny rozumowanie instytucji, która wydała akt, pozwalając zainteresowanym poznać podstawy podjętej decyzji, a właściwemu sądowi dokonać jej kontroli.
- 48 Wymóg uzasadnienia należy oceniać w świetle okoliczności konkretnej sprawy. Nie ma wymogu, by uzasadnienie wyszczególniało wszystkie istotne elementy faktyczne i prawne, ponieważ ocena, czy uzasadnienie aktu spełnia wymogi art. 253 WE, winna nie tylko opierać się na jego brzmieniu, ale także uwzględniać okoliczności jego wydania, jak również całość przepisów prawa regulującego daną dziedzinę. W szczególności Komisja nie musi zajmować stanowiska wobec wszystkich argumentów zainteresowanych podmiotów, wystarczy bowiem przedstawienie faktów i względów prawnych o zasadniczym znaczeniu dla decyzji (wyroki: z dnia 14 lutego 1990 r., Delacre i in./Komisja, C-350/88, Rec, EU:C:1990:71, pkt 16; z dnia 8 lipca 2004 r., Technische Glaswerke Ilmenau/Komisja, T-198/01, Zb.Orz., EU:T:2004:222, pkt 59, 60; z dnia 28 marca 2012 r., Ryanair/Komisja, T-123/09, Zb.Orz., EU:T:2012:164, pkt 178).
- 49 To w świetle przedstawionych powyżej względów należy sprawdzić, czy Komisja w wystarczający sposób uzasadniła zaskarżoną decyzję w zakresie dotyczącym, po pierwsze, analizy ekonomicznej, która doprowadziła ją do wyciągnięcia wniosku, że skarżącej została przysporzona korzyść, po drugie, tego, co należy uznać za cenę rynkową, po trzecie, okoliczności, iż przeanalizowała ona to, czy pomoc winna była zostać zatwierdzona ze względu na przyczynianie się do rozwoju regionalnego, oraz, po czwarte, względów, które doprowadziły do rezygnacji z programu VPP.
- 50 Jeśli chodzi zatem, po pierwsze, o analizę ekonomiczną, która doprowadziła do wyciągnięcia wniosku, że skarżącej została przysporzona korzyść, po przeanalizowaniu zaskarżonej decyzji należy stwierdzić, że Komisja najpierw przypominała kontekst gospodarczy, w który wpisywało się wydanie decyzji w sprawie Alumix (motywy 33–38 zaskarżonej decyzji), następnie podkreśliła istotny charakter zmian, jakie zaszły następnie na włoskim rynku energii elektrycznej (motywy 39–43 zaskarżonej decyzji), aby wreszcie poświęcić całą dużą jednostkę redakcyjną tego aktu (pkt 6.2.1 zaskarżonej decyzji, zatytułowany „Istnienie korzyści”) analizie rynku, na którym prowadziła działalność skarżąca (motywy 145–158 zaskarżonej decyzji). Przypominając w szczególności, że wydana w kontekście monopolistycznym decyzja w sprawie Alumix nie mogła zostać przetransponowana na potrzeby zliberalizowanego rynku energii elektrycznej (motyw 150 zaskarżonej decyzji), Komisja, opierając się na ww. w pkt 10 wyroku Alcoa Trasformazioni/Komisja (EU:C:2011:497, pkt 71), podkreśliła, iż należy

uwzględnić „warunki panujące na odnośnych rzeczywistych rynkach” (motyw 146 zaskarżonej decyzji). Przedstawiła ona również szczegółowo szczególne warunki charakteryzujące rynek energii elektrycznej na Sardynii (motywy 155, 226–231 zaskarżonej decyzji).

- 51 Po drugie, w odniesieniu do ceny rynkowej Komisja wskazała, że cena uzyskana przez skarżącą była ze względu na interwencję ze strony państwa włoskiego niższa niż ta, która byłaby do niej stosowana w rzeczywistych warunkach rynkowych, ponieważ, gdyby była ona w stanie uzyskać taką cenę bezpośrednio od dostawców energii elektrycznej w danych regionach, interwencja ta byłaby zbędna (motyw 145 zaskarżonej decyzji). Instytucja ta przedstawiła w motywach 146–152 zaskarżonej decyzji powody, dla których uznała ona, że dokonane przez skarżącą obliczenia ceny rynkowej nie powinny zostać uwzględnione, wyjaśniając ponadto w motywach 153 i 154 zaskarżonej decyzji, że obliczenia te były błędne, gdyż odpowiadały one krańcowym kosztom produkcji energii elektrycznej ponoszonym przez elektrownie podstawowe, czyli najtańsze z wytwarzających ją podmiotów. Komisja podkreśliła zaś, że takie koszty mogą być ponoszone na rynku jedynie w godzinach szczytu, skarżąca zaś zużywała energię elektryczną przez całą dobę – również poza tymi godzinami. Wreszcie instytucja ta przedstawiła wyjaśnienia dotyczące cen stosowanych na rynku energii elektrycznej na Sardynii (motyw 230 zaskarżonej decyzji), wskazując, że taryfa, z której korzystała skarżąca, nie spełniała kryteriów przyjętych w decyzji w sprawie Alumix – nawet jeśli założymy, iż znajdowałyby one zastosowanie w niniejszym przypadku (motyw 155 zaskarżonej decyzji).
- 52 Jeśli chodzi, po trzecie, o kwalifikowalność pomocy ze względu na wkład w rozwój regionalny, z motywów 60–67 zaskarżonej decyzji wynika, że, wbrew temu, co twierdzi skarżąca, Komisja przeanalizowała tę możliwość z punktu widzenia wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej [regionalnej pomocy państwa] (motyw 60 zaskarżonej decyzji), podnosząc, że Wenecja Euganejska nie należy do regionów kwalifikujących się do stosowania w niej tego rodzaju pomocy (motyw 61 zaskarżonej decyzji), co wyklucza z niej jeden z zakładów należących do skarżącej. W odniesieniu do drugiego z jej zakładów, znajdującego się na Sardynii, Komisja podniosła, że region ten kwalifikował się do przyznania w jego ramach pomocy do dnia 31 grudnia 2006 r. (motyw 62 zaskarżonej decyzji), lecz wytyczne w sprawie pomocy regionalnej na lata 2007–2013 (Dz.U. 2006, C 54, s. 13) nie przewidywały już jego objęcia tego rodzaju pomocą, z wyjątkiem dwuletniego okresu przejściowego przyznanego skarżącej celem realizacji „liniowego systemu wycofywania istniejących programów pomocy operacyjnej” (motyw 66 zaskarżonej decyzji). Instytucja ta sprawdziła zatem, czy ta pomoc była konieczna (motyw 63 zaskarżonej decyzji) oraz proporcjonalna do istniejących regionalnych utrudnień (motyw 64 zaskarżonej decyzji), dochodząc do wniosku, że nie miało to miejsca. Podniosła ona również, że pomoc nie miała realnie charakteru malejącego (motyw 65 zaskarżonej decyzji), uznając ostatecznie za niewłaściwe „wprowadzenie nowej pomocy operacyjnej na kilka miesięcy” oraz przewidzenie jej „[stopniowego] wycofywania”, przede wszystkim „uwzględniając dodatkowo wyrażone wątpliwości i charakter pomocy zakłócający konkurencję” (motyw 66 zaskarżonej decyzji). Wreszcie Komisja „wyraziła wątpliwości” co do możliwości przyznania taryfy skarżącej „w charakterze pomocy regionalnej lub na innej podstawie” (motyw 67 zaskarżonej decyzji).
- 53 Zaskarżona decyzja zawiera również cały fragment [pkt 6.5.1, zatytułowany „Zgodność z wytycznymi w sprawie krajowej pomocy regionalnej (Sardynia)”] zwięźle przedstawiający w dwudziestu motywach stanowisko przyjęte w tym względzie przez Komisję (motywy 220–240 zaskarżonej decyzji), w szczególności w zakresie dotyczącym kwestii „wkładu w rozwój regionalny” (pkt 6.5.1.2 i motywy 232–237 zaskarżonej decyzji).
- 54 Po czwarte, również program VPP został wspomniany w zaskarżonej decyzji wielokrotnie. Komisja wspomina o nim, przedstawiając chronologię sporu, w ramach której wskazała ona, że wzięła ona pod uwagę „ewentualną możliwość wprowadzenia” tego programu (motyw 18 zaskarżonej decyzji) i wymieniła z Republiką Włoską szereg pism w tym zakresie (motywy 18–20 zaskarżonej decyzji). Instytucja ta wspomina również o spotkaniach, jakie odbyła z tym państwem członkowskim (te same motywy zaskarżonej decyzji). Zaskarżona decyzja zawiera zaś przede wszystkim poświęcony tej kwestii fragment [pkt 6.5.3 zatytułowany „Propozycja (stworzenia) wirtualnej elektrowni (Sardynia)”],

podzielony na dwie jednostki redakcyjne, z których pierwsza dotyczy „[o]pisu włoskiej VPP” (pkt 6.5.3.1 zaskarżonej decyzji), a druga „[z]godności taryfy [ustalonej] w oparciu o VPP” (pkt 6.5.3.2 zaskarżonej decyzji). W tym fragmencie (motywy 246–259 zaskarżonej decyzji) przedstawione zostały szczegółowo zarówno program VPP, jak i powody, dla których Komisja „doszła do wniosku, że [...] w niniejszym przypadku VPP nie może stanowić wystarczającej podstawy do tego, by pomoc stała się zgodna ze wspólnym rynkiem w okresie przejściowym po ustanowieniu VPP, a tym bardziej w okresie przed jej ustanowieniem” (motyw 253 zaskarżonej decyzji).

- 55 Wydając zaskarżoną decyzję, Komisja nie była zatem, w zakresie dotyczącym czterech konkretnie wskazanych przez skarżącą kwestii, bynajmniej lakoniczna, lecz przedstawiła szczegółowe i poparte argumentami jej uzasadnienie, przedstawiając zarówno skarżące, jak i sądowi Unii Europejskiej względy, na których oparła się ona, wydając ten akt.
- 56 Wynika z tego, że należy oddalić część drugą zarzutu szóstego, co pociąga za sobą, ze względu na wycofanie się skarżącej z jego pierwszej części, oddalenie tego zarzutu w całości.
- 57 Następnie należy przeanalizować piąty z podniesionych przez skarżącą zarzutów, gdyż w drodze tej analizy będzie można ustalić dokładny zakres stosowania decyzji w sprawie Alumix.

W przedmiocie zarzutu piątego, opartego na naruszeniu zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań

- 58 Zdaniem skarżącej, wydając zaskarżoną decyzję, Komisja naruszyła zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań. Podkreślić należy, że, co przyznała nawet skarżąca, niektóre z przedstawionych przez nią w ramach tego zarzutu argumentów „zostały już przedstawione Sądowi w ramach złożonej skargi o stwierdzenie nieważności decyzji [z dnia 19 lipca 2006 r.]” (pkt 225 skargi) i „nie zostały one uwzględnione” (ten sam pkt skargi). Skarżąca wnosi o ponowne przeanalizowanie tych argumentów, w szczególności ze względu na ich znacznie szerszy zakres oraz ze względu na okoliczność, że zaskarżona decyzja ma inny charakter niż ta wydana w dniu 19 lipca 2006 r. To przyjęte zarówno przez Sąd, jak i Trybunał rozstrzygnięcie będzie zatem stanowić podstawę, choć nie jedyną, ustosunkowania się do pięciu części podniesionego przez skarżącą zarzutu piątego, dotyczących, po pierwsze, uzasadnionych oczekiwań, jakie mogły żywić co do istniejącego – a nie nowego – charakteru rozpatrywanej pomocy zarówno Republika Włoska, jak i skarżąca, a to ze względu na trwałość wywołanych przez nią w przypadku skarżącej konsekwencji; z tego względu Komisja, wydając zaskarżoną decyzję, naruszyła art. 88 WE (powołany przez skarżącą art. 108 TFUE nie znajduje tu zastosowania *ratione temporis*), po drugie, uzasadnionych oczekiwań wynikających z faktu, że Komisja, zdaniem skarżącej poinformowana o zmianach, jakie zaszły w stanie prawnym od przewidzianego w dekrete z 1995 r. momentu, nie zareagowała na przyjęcie nowych przepisów włoskiego prawa, pozwalając skarżącej przypuszczać, że rozpatrywaną pomoc należy uznać za istniejącą, po trzecie, nieograniczonego w czasie zakresu obowiązywania decyzji w sprawie Alumix, po czwarte, oczekiwań uzasadnionych szczególnie tym, że wynikająca z dekretu z 1995 r. taryfa została uznana za niestanowiącą pomocy państwa, oraz, po piąte, dalszego uzasadnienia oczekiwań skarżącej ze względu na stanowisko zajęte przez Komisję podczas formalnego postępowania wyjaśniającego, które zostało w szczególności wyrażone w jej piśmie z dnia 19 stycznia 2007 r.
- 59 Przed zbadaniem poszczególnych części niniejszego zarzutu należy przypomnieć zakres zastosowania zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań oraz warunki, jakie winny zostać spełnione, aby mogła ona znaleźć zastosowanie.
- 60 Będąca podstawową zasadą prawa Unii (wyrok z dnia 14 października 1999 r., Atlanta/Wspólnota Europejska, C-104/97 P, Rec, EU:C:1999:498, pkt 52), zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań umożliwia powoływanie się na nią wszystkim podmiotom gospodarczym, u których dana instytucja wywołała uzasadnione nadzieje (wyroki: z dnia 11 marca 1987 r., Van den Bergh en Jurgens i Van Dijk Foods Products (Lopik)/EWG, 265/85, Rec, EU:C:1987:121, pkt 44; z dnia 24 marca 2011 r., ISD

Polska i in./Komisja, C-369/09 P, Zb.Orz., EU:C:2011:175, pkt 123; wyrok z dnia 27 września 2012 r., *Producteurs de légumes de France/Komisja*, T-328/09, EU:T:2012:498, pkt 18). Jeżeli jednak rozważny i przeczny przedsiębiorca jest w stanie przewidzieć wydanie przepisu prawa Unii mogącego wpłynąć na jego interesy, nie może on powoływać się na tę zasadę w razie wydania takiego przepisu (wyrok z dnia 1 lutego 1978 r., *Lührs*, 78/77, Rec, EU:C:1978:20, pkt 6; ww. w pkt 10 wyrok *Alcoa Trasformazioni/Komisja*, EU:T:2009:79, pkt 102). Prawo do powoływania się na te uzasadnione oczekiwania przysługuje jednakże jedynie wówczas, gdy łącznie spełnione zostaną trzy przesłanki. Po pierwsze, organ administracji Unii musi udzielić zainteresowanemu dokładnych, bezwarunkowych i zgodnych zapewnień, pochodzących z uprawnionych i wiarygodnych źródeł. Po drugie, zapewnienia te muszą być takiego rodzaju, by wzbudzały u podmiotu, do którego są skierowane, uzasadnione oczekiwania. Po trzecie, udzielone zapewnienia muszą być zgodne z mającymi zastosowanie przepisami (ww. wyrok *Producteurs de légumes de France/Komisja*, EU:T:2012:498, pkt 19 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 61 W szczególności odnośnie do możliwości zastosowania tej zasady w dziedzinie pomocy państwa należy wyjaśnić, że, biorąc pod uwagę fundamentalne znaczenie, jakie ma obowiązek zgłoszenia pomocy dla skuteczności sprawowanej przez Komisję i mającej imperatywny charakter kontroli pomocy państwa, przedsiębiorstwa będące beneficjentami pomocy mogą w zasadzie mieć uzasadnione oczekiwania co do prawidłowości pomocy jedynie wtedy, gdy pomoc została przyznana z poszanowaniem procedury przewidzianej w art. 88 WE, a dochowujący należytej staranności podmiot gospodarczy powinien normalnie być w stanie upewnić się, że ta procedura została zachowana. W szczególności, gdy pomoc została udzielona bez uprzedniego zgłoszenia Komisji, efektem czego jest ona bezprawna w świetle art. 88 ust. 3 WE, beneficjent tej pomocy nie może mieć w tym momencie uzasadnionych oczekiwań co do prawidłowości przyznania tej pomocy (zob. podobnie ww. w pkt 60 wyrok *Producteurs de légumes de France/Komisja*, EU:T:2012:498, pkt 20, 21 i przytoczone tam orzecznictwo) – chyba że zaistnieją wyjątkowe okoliczności (wyrok z dnia 30 listopada 2009 r., *Francja i France Télécom/Komisja*, T-427/04 i T-17/05, Zb.Orz., EU:T:2009:474, pkt 263).
- 62 Biorąc pod uwagę powyższe rozważania, należy przeanalizować kolejno trzecią, drugą, czwartą, pierwszą i piątą część niniejszego zarzutu.

W przedmiocie części trzeciej zarzutu piątego, dotyczącej nieograniczonego w czasie zakresu obowiązywania decyzji w sprawie Alumix

- 63 Ze względu na to, że w decyzji w sprawie Alumix Komisja zajęła stanowisko w przedmiocie zgodności z prawem wspólnotowym pomocy ustanowionej w drodze dekretu z 1995 r., który jednoznacznie obowiązywał do dnia 31 grudnia 2005 r., decyzja ta nie może wywoływać skutków przez czas dłuższy niż wywołuje te skutki akt, którego decyzja ta dotyczy. Jak słusznie przypominała Komisja w odpowiedzi na skargę, rozumowanie takie zostało już przedstawione w ww. w pkt 10 wyroku *Alcoa Trasformazioni/Komisja* (EU:T:2009:79, pkt 105, 106). Zostało ono poparte również przez Trybunał, który rozstrzygnął, że poczynione przez Komisję w decyzji Alumix stwierdzenia nie mogą nie mogły doprowadzić skarżącej do uzasadnionego przekonania, iż wnioski zawarte w tej decyzji dotyczą taryfy badanej w decyzji z dnia 19 lipca 2006 r. (ww. w pkt 10 wyrok *Alcoa Trasformazioni/Komisja*, EU:C:2011:497, pkt 134), a Sąd słusznie więc wskazał, że decyzja w sprawie Alumix nie mogła spowodować powstania po stronie skarżącej uzasadnionych oczekiwań co do dalszej aktualności zawartych w tej decyzji wniosków (ww. w pkt 10 wyrok *Alcoa Trasformazioni/Komisja*, EU:C:2011:497, pkt 135).
- 64 Z tego względu należy zatem odrzucić część trzecią zarzutu piątego.

W przedmiocie części drugiej zarzutu piątego, dotyczącej uzasadnionych oczekiwań powstałych wskutek braku reakcji Komisji na wydanie nowych przepisów prawa włoskiego

- 65 Podkreślić należy, że skoro, z jednej strony, decyzja w sprawie Alumix obowiązywała jedynie w odniesieniu do okresu stosowania ustanowionej dekretem z 1995 r. pomocy, nie można, z drugiej strony, interpretować braku reakcji Komisji jako okoliczności mogącej spowodować powstanie po stronie skarżącej uzasadnionych oczekiwań.
- 66 W pierwszej kolejności należy bowiem zauważyć, że rozumowanie skarżącej opiera się na błędnej przesłance, zgodnie z którą sporne przepisy były znane Komisji, choć należy ustalić, czy Republika Włoska zgłosiła je tej instytucji. W zakresie dotyczącym dekretu z 2004 r. z zaskarżonej decyzji wynika (motywy 1–3 tej decyzji), że to Komisja, zaalarmowana różnego rodzaju artykułami w prasie, zażądała od tego państwa członkowskiego dostarczenia informacji w tym względzie. W zakresie dotyczącym ustawy z 2005 r. z akt sprawy wynika również, co zostało potwierdzone na rozprawie, że art. 11 ust. 11 tej ustawy, w odróżnieniu do jej art. 11 ust. 12, nie został zgłoszony Komisji, co zresztą zostało już stwierdzone przez Trybunał (ww. w pkt 10 wyrok Alcoa Trasformazioni/Komisja, EU:C:2011:497, pkt 16). Należy zatem zastosować ww. w pkt 61 orzecznictwo, zgodnie z którym beneficjent pomocy nie może mieć uzasadnionych oczekiwań co do jej legalności, jeśli została ona udzielona bez uprzedniego zgłoszenia jej Komisji.
- 67 Zupełnie daremne jest również twierdzenie, że Komisja dopuściła się beczynności, skoro rozpatrywane informacje zostały jej dostarczone w ramach wszczętych przez nią postępowań. W tych okolicznościach nie można mówić o budzącym uzasadnione oczekiwania braku reakcji Komisji na zgłoszenie, gdyż nie wykazano ani tego braku działania, ani faktu dokonania zgłoszenia.
- 68 W drugiej kolejności i w każdym razie w niniejszym przypadku skarżącej niewątpliwie nie udzielono dokładnych, bezwarunkowych i zgodnych zapewnień.
- 69 Należy zatem również oddalić część drugą zarzutu piątego.

W przedmiocie części czwartej zarzutu piątego, dotyczącej oczekiwań uzasadnionych tym, że wynikająca z dekretu z 1995 r. taryfa została uznana za niestanowiącą pomocy państwa

- 70 Z tego, co zostało stwierdzone w ramach analizy części trzeciej zarzutu piątego, wynika, że będący przedmiotem decyzji w sprawie Alumix dekret z 1995 r., którego obowiązywanie było ograniczone do dnia 31 grudnia 2005 r., można uznać za niestanowiący pomocy państwa jedynie w odniesieniu do tego rozpatrywanego okresu. Zgodnie bowiem z wydanym przez Trybunał w przedmiocie przyjętego przez Sąd rozumowania rozstrzygnięciem (ww. w pkt 10 wyrok Alcoa Trasformazioni/Komisja, EU:C:2011:497, pkt 135), skarżąca nie mogła mieć uzasadnionych oczekiwań co do dalszej aktualności zawartych w tej decyzji wniosków.
- 71 Należy więc również oddalić część czwartą zarzutu piątego.

W przedmiocie części pierwszej zarzutu piątego, dotyczącej oczekiwań co do istniejącego charakteru pomocy uzasadnionych trwałością wywołanych przez nią w przypadku skarżącej konsekwencji

- 72 Z ww. w pkt 60 i 61 orzecznictwa wynika, że podmiot gospodarczy może się powołać na zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań jedynie wówczas, gdy był on racjonalnie ostrożny, przezorny i staranny. W tych okolicznościach skarżąca powinna była, po pierwsze, zważyć na okoliczność, że preferencyjna taryfa, z której korzystała ona na podstawie dekretu z 1995 r., z definicji stanowiąca odstępstwo od normalnie stosowanej taryfy, została ustanowiona na okres dziesięciu lat, i brak było jakiegokolwiek pewności co do jej ponownego ustanowienia. Po drugie, skarżąca nie mogła pominąć mechanizmu służącego ustalaniu preferencyjnej taryfy, z której korzystała ona początkowo, ani,

następnie, nie uwzględnić różnego rodzaju zmian, jakie zaszły w odniesieniu do tej taryfy i w przedmiocie których Komisja nie miała okazji zająć stanowiska. Ponadto, właśnie ze względu na te zmiany, błędem jest przedstawianie skutków stosowanej na podstawie dekretu z 1995 r. preferencyjnej taryfy jako trwałych, gdyż taryfa ta była przedmiotem wielu modyfikacji, w szczególności tych związanych z jej mogącymi sięgać 4% aktualizacjami przeprowadzanymi corocznie na podstawie ustawy z 2005 r. w efekcie dokonywanej przez AEEG weryfikacji (zob. pkt 6 powyżej oraz motywy 49, 50 zaskarżonej decyzji).

73 Z powyższych względów skarżąca, jako racjonalnie ostrożny, przezorny i staranny podmiot gospodarczy nie mogła żywić uzasadnionych oczekiwań w związku z okolicznością, że stosowanie pierwotnie obowiązującej taryfy miałyby się utrwalić i miałyby ona zostać uznana za pomoc istniejącą, zwłaszcza jeśli ulegała ona od momentu wydania decyzji w sprawie Alumix znacznym zmianom, a mimo to skarżąca nadal korzystała z przewidzianych w ramach tej taryfy preferencji.

74 Należy więc oddalić część pierwszą zarzutu piątego.

W przedmiocie części piątej zarzutu piątego, dotyczącej dalszego uzasadnienia oczekiwań skarżącej ze względu na stanowisko zajęte przez Komisję podczas formalnego postępowania wyjaśniającego, które zostało w szczególności wyrażone w jej piśmie z dnia 19 stycznia 2007 r.

75 Okoliczność, że wysyłając pismo z dnia 19 stycznia 2007 r. Komisja wyszła z Republiką Włoską (a nie – ze skarżącą) dyskusje w przedmiocie programu VPP (motywy 18–20 zaskarżonej decyzji), nie tylko nie jest pozbawiona jakiegokolwiek wpływu na charakter istniejącej pomocy, który zdaniem skarżącej mają mieć środki wdrożone w drodze spornych przepisów prawa włoskiego i, co za tym idzie, na uzasadnione oczekiwania, jakie skarżąca błędnie czuła się w prawie żywić ze względu na wyciągnięte przez Komisję w decyzji w sprawie Alumix wnioski, lecz, przede wszystkim, pismo to, ze względu na to, że zapoczątkowywało rozmowy w przedmiocie możliwości przyjęcia środków przejściowych, nie mogło zawierać dokładnych, bezwarunkowych i zgodnych zapewnień.

76 Wynika z tego, że należy oddalić część piątą zarzutu piątego i, co za tym idzie, zarzut piąty w całości.

77 Cztery pozostałe zarzuty zostaną przeanalizowane we wskazanym w pismach skarżącej porządku.

W przedmiocie zarzutu pierwszego, opartego na bezprawnym zakwalifikowaniu środka jako pomocy państwa ze względu na brak przysporzonej skarżącej korzyści

78 Zarzut pierwszy, w ramach którego skarżąca podnosi naruszenie art. 107 TFUE (a w rzeczywistości – art. 87 WE, znajdującego w niniejszym przypadku zastosowanie *ratione temporis*), dzieli się na szereg różnego rodzaju części, z których pierwsza została poświęcona intensywności sprawowanej przez sąd kontroli w dziedzinie pomocy państwa oraz spoczywającemu na Komisji w tym zakresie obowiązkowi uzasadnienia. W ramach rozpatrywania części drugiej zarzutu szóstego rozstrzygnięto w tym względzie, że zaskarżona decyzja jest zgodna z ustanowionymi w art. 253 WE wymogami. Tym mającym ogólny charakter rozważaniom dotyczącym kontroli sprawowanej przez sąd Unii w dziedzinie pomocy państwa nie towarzyszy żaden konkretny szczegółowy zarzut dotyczący niezgodności zaskarżonej decyzji z prawem, efektem czego należy je oddalić jako pozbawione znaczenia dla sprawy.

79 Zarzut pierwszy dzieli się w istocie na trzy następujące argumenty: Komisja powinna była uznać, że zastosowanie znajdującego w decyzji w sprawie Alumix kryteria, co doprowadziłoby ją do wyciągnięcia wniosku takiego samego jak ten zawarty w tej decyzji: o braku pomocy państwa (pkt D i E zarzutu pierwszego); instytucja ta winna była przeprowadzić analizę ekonomiczną mającą na celu ustalenie, czy rzeczywiście doszło do przysporzenia skarżącej korzyści (pkt B zarzutu pierwszego);

przeprowadzenie takiej analizy w każdym razie skutkowałoby przyjęciem przez Komisję jako podstawy swego rozumowania, normalnego sposobu działania mechanizmów rynkowych (pkt C zarzutu pierwszego).

80 Należy kolejno przeanalizować te trzy kwestie.

81 W zakresie dotyczącym zakwestionowania faktu, że Komisja uznała za niemające w niniejszym przypadku zastosowania określone w decyzji w sprawie Alumix kryteria, należy wyjaśnić, iż nie chodzi tu o kwestię czasowego zakresu zastosowania tej decyzji, do której to kwestii Sąd ustosunkował się w ramach analizy zarzutu piątego, tylko o kwestię zmian o charakterze gospodarczym i prawnym, jakie zaszły od tamtego momentu, efektem czego wydanie podobnej decyzji stało się niemożliwe. Jak zaś słusznie podniosła Komisja, „trudno jest wyobrazić sobie zmianę bardziej radykalną niż przejście od ceny stosowanej przez dostawcę do taryfy subwencjonowanej przez państwo” (pkt 54 odpowiedzi na skargę).

82 Podczas gdy w tym pierwszym przypadku taryfa przyznana skarżącej mogła odpowiadać rabatowi przyznanemu przez dostawcę, choćby nawet w warunkach monopolu (w niniejszym przypadku ENEL), jednemu ze swych największych klientów (zob. w tym względzie motywy 36 i 37 zaskarżonej decyzji), środki będące przedmiotem tej decyzji obejmują obniżkę ustalonej przez władze włoskie ceny sfinansowanej za pomocą parafiskalnej opłaty umożliwiającej zwrot skarżącej różnicy pomiędzy taryfą normalnie fakturowaną przedsiębiorstwom i przyznaną jej taryfą preferencyjną. Ponieważ zaś z samej istoty wprowadzonej w życie taryfy preferencyjnej wynika, że fundusz wyrównawczy zwracał skarżącej finansowaną za pomocą środków publicznych różnicę pomiędzy taryfą opłat za dostawę energii elektrycznej fakturowaną zakładom przez ENEL a taryfą przewidzianą w dekreście z 1995 r., stwierdzenie to samo w sobie wystarczy do wyciągnięcia na jego podstawie wniosku, że zakłady należące do skarżącej nie ponosiły wszystkich kosztów, które w normalnych warunkach powinny były obciążać budżet tych przedsiębiorstw (zob. podobnie ww. w pkt 10 wyroki: Alcoa Trasformazioni/Komisja, EU:T:2009:79, pkt 68; Alcoa Trasformazioni/Komisja, EU:C:2011:497, pkt 83).

83 Komisja nie dopuściła się zatem naruszenia prawa, uznając, że ustanowione w decyzji w sprawie Alumix kryteria nie mogą znaleźć zastosowania w niniejszym przypadku.

84 W odniesieniu do drugiego punktu należy podkreślić, że, tak jak zostało to przedstawione w ramach analizy części drugiej zarzutu szóstego, Komisja dostarczyła szeregu mających gospodarczy charakter informacji dotyczących zarówno zmian, jakim został poddany rynek (który przestał mieć charakter monopolistyczny), jak i cech szczególnych charakteryzujących zakłady skarżącej (przykładowo analiza rynku energii elektrycznej na Sardynii). Spełniła ona zatem wymogi określone w art. 87 WE, zgodnie z którym Komisja winna ustalić, że przedsiębiorstwu, któremu udzielono pomocy, została przysporzona korzyść gospodarcza (zob. podobnie wyroki: z dnia 6 marca 2003 r., Westdeutsche Landesbank Girozentrale i Land Nordrhein-Westfalen/Komisja, T-228/99 i T-233/99, Rec, EU:T:2003:57, pkt 251, 257; z dnia 3 marca 2010 r., Bundesverband deutscher Banken/Komisja, T-163/05, Zb.Orz., EU:T:2010:59, pkt 98). Nie było natomiast konieczności przedstawienia przez Komisję innych argumentów, gdyż wniosek o przysporzeniu skarżącej korzyści można było wyprowadzić na podstawie samego tylko opisu wprowadzonego w życie mechanizmu. Złożone oceny gospodarcze, których przeprowadzenie jest przykładowo wymagane celem zastosowania kryterium prywatnego inwestora działającego w warunkach gospodarki rynkowej, nie mogły znaleźć jakiegokolwiek zastosowania w przypadku finansowanego za pomocą opłat parafiskalnych mechanizmu kompensacyjnego mającego na celu zwolnienie przedsiębiorstwa z obowiązku poniesienia części kosztów energii elektrycznej koniecznej do wytworzenia produktów sprzedawanych przez nie na obszarze Unii. Komisja nie miała zatem obowiązku przeprowadzania analizy gospodarczej, która byłaby złożona bardziej niż ta, która została zawarta w zaskarżonej decyzji.

85 W zakresie dotyczącym trzeciego z podniesionych przez skarżącą argumentów, dotyczącego okoliczności, że Komisja powinna była przeprowadzić swe rozumowanie, przyjmując za punkt odniesienia normalne warunki rynkowe, a nie – rynek istniejący, wystarczy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem pomoc państwa należy oceniać jako taką, a nie – z punktu widzenia celów polegających przykładowo na zaradzeniu niedoskonałemu charakterowi konkurencji na danym rynku (zob. podobnie wyrok z dnia 29 kwietnia 2004 r., Włochy/Komisja, C-372/97, Rec, EU:C:2003:275, pkt 67 i przytoczone tam orzecznictwo).

86 Zarzut pierwszy należy zatem oddalić jako bezzasadny.

W przedmiocie zarzutu drugiego, opartego na bezprawności wynikającej z nieprawidłowego ustalenia kwoty pomocy

87 Należy w tym miejscu przypomnieć, że Komisja w zaskarżonej decyzji, po pierwsze, uznała rozpatrywaną pomoc za niezgodną ze wspólnym rynkiem i, po drugie, nakazała jej częściowe odzyskanie. Kwestia ustalenia kwoty pomocy dotyczy tego drugiego aspektu sentencji zaskarżonej decyzji.

88 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem żaden przepis prawa Unii nie wymaga od Komisji, aby przy nakazywaniu uzyskania zwrotu pomocy uznanej za niezgodną z rynkiem wewnętrznym określała dokładną kwotę pomocy, która ma zostać odzyskana. Wystarczy, by decyzja Komisji zawierała wskazówki pozwalające adresatowi na samodzielne, bez nadmiernych trudności, ustalenie tej kwoty (wyroki: z dnia 12 października 2000 r., Hiszpania/Komisja, C-480/98, Rec, EU:C:2000:559, pkt 25; z dnia 18 października 2007 r., Komisja/Francja, C-441/06, Zb.Orz., EU:C:2007:61, pkt 29; z dnia 15 czerwca 2010 r., Mediaset/Komisja, T-177/07, Zb.Orz., EU:T:2010:233, pkt 181).

89 Zaskarżona decyzja spełnia te wymogi, skoro bowiem, jak zresztą wskazał to Sąd w ww. w pkt 18 postanowieniu Alcoa Trasformazioni/Komisja (EU:T:2010:306, pkt 11), nie określając dokładnej kwoty pomocy, jaką należy odzyskać, Komisja wskazała w niej metodę, zgodnie z którą należy obliczać tę kwotę. Kwota ta równa się różnicy pomiędzy ceną umowną a ceną preferencyjną, co z kolei odpowiada wartości płatności wyrównawczej wypłacanej skarżącej przez cały rozpatrywany okres (motyw 285 zaskarżonej decyzji). Artykuł 1 zaskarżonej decyzji zawiera wyraźne odesłanie do tego właśnie motywu. W art. 2 tej decyzji Komisja wyjaśnia, że do kwoty tej należy doliczyć odsetki, i określa sposób ich obliczania. Wreszcie z analizy tego artykułu wynika, że w odniesieniu do zakładu znajdującego się na Sardynii Komisja zrezygnowała z odzyskania pomocy dotyczącej okresu od dnia 19 stycznia 2007 r. do dnia 19 listopada 2009 r.

90 Należy zatem oddalić zarzut drugi jako bezzasadny.

W przedmiocie zarzutu trzeciego, opartego przede wszystkim na błędnej kwalifikacji jako pomocy operacyjnej oraz, tytułem ewentualnym, na kwalifikowalności takiej pomocy na podstawie wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej [regionalnej pomocy państwa]

91 Już w tym miejscu należy wskazać na ograniczony charakter trzeciego z podniesionych przez skarżącą zarzutów, który dotyczy jedynie zakładu znajdującego się na Sardynii, gdyż Wenecja Euganejska nie była regionem kwalifikującym się do przyznawania w odniesieniu do niego regionalnej pomocy państwa na podstawie art. 87 ust. 3 lit. a) WE. W zaskarżonej decyzji (jej motyw 240) i w odpowiedzi na skargę Komisja wyjaśnia, że począwszy od końca 2006 r. Sardynia nie jest już regionem kwalifikującym się do przyznawania w odniesieniu do niego takiej pomocy. Wynika z tego, że należy poddać analizie obie części zarzutu trzeciego w takim tylko zakresie, w jakim dotyczy on bezprawności pomocy przyznanej zakładowi na Sardynii w odniesieniu do okresu sprzed tej daty.

W przedmiocie podniesionej w pierwszej kolejności błędnej kwalifikacji rozpatrywanej pomocy jako pomocy operacyjnej

92 Skarżąca w ramach kwestionowania analizy, po której przeprowadzeniu Komisja doszła do wniosku, że rozpatrywana pomoc jest niezgodna ze wspólnym rynkiem, twierdzi, iż nie chodziło tu o pomoc operacyjną, wykluczoną jako taka z zakresu zastosowania wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej [regionalnej pomocy państwa] (pkt 4.15–4.17 tych wytycznych). Powołuje się ona w szczególności na przejściowy charakter rozpatrywanego środka i jego regionalność. Podniesione przez nią argumenty nie są jednak przekonujące. Po pierwsze, skarżąca korzystała bowiem z preferencyjnej taryfy przez piętnaście lat (od wejścia w życie dekretu z 1995 r. aż do momentu podania do wiadomości zaskarżonej decyzji, a w szczególności jej art. 4, na mocy której Republika Włoch powinna była anulować wszystkie niezrealizowane dotychczas wypłaty rozpatrywanej pomocy). Ponadto preferencyjna taryfa dotyczyła również Wenecji Euganejskiej, a nie tylko Sardynii. W każdym razie, jak wynika to z utrwalonego orzecznictwa, pomocą operacyjną jest pomoc mająca na celu obniżenie ponoszonych przez przedsiębiorstwo kosztów, które musiałoby ono normalnie ponosić w ramach swojej normalnej działalności lub w codziennych działaniach (wyroki: z dnia 19 września 2000 r., Niemcy/Komisja, C-156/98, Rec, EU:C:2000:467, pkt 30; z dnia 21 lipca 2011 r., Freistaat Sachsen i Land Sachsen-Anhalt/Komisja, C-459/10 P, EU:C:2011:515, pkt 34; również ww. w pkt 46 wyrok Kronoply/Komisja, EU:T:2009:2, pkt 75). Rozpatrywana pomoc, która pozwoliła skarżącej na zmniejszenie kosztów związanych ze zużyciem przez nią energii elektrycznej, która z definicji wpisuje się w ramy normalnej działalności, była zatem właśnie pomocą operacyjną. Za przyjęciem tego twierdzenia przemawia również fakt, że proces wytwarzania aluminium jest szczególnie energochłonny (motyw 74 zaskarżonej decyzji), a nabywanie energii elektrycznej ma zasadnicze znaczenie dla prowadzonej przez skarżącą działalności.

93 Część pierwsza zarzutu trzeciego powinna zatem zostać oddalona.

W przedmiocie podniesionej tytułem ewentualnym kwalifikowalności rozpatrywanej pomocy na podstawie wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej [regionalnej pomocy państwa]

94 Nawet w przypadku pomocy operacyjnej możliwe jest wyjątkowe zatwierdzenie pomocy przeznaczonej dla regionów, które kwalifikują się do przyznania w odniesieniu do nich takiej pomocy na podstawie art. 87 ust. 3 lit. a) WE, pod warunkiem że jest ona uzasadniona jej wkładem w rozwój regionalny i jej charakterem, a jej poziom jest proporcjonalny do niedostatków, które powinna zniwelować. Pomoc ta winna być zatem ograniczona w czasie, a jej wysokość winna maleć z czasem. Tytułem ewentualnym skarżąca podnosi, że Komisja w odniesieniu do jej znajdującego się na Sardynii zakładu winna była stwierdzić kwalifikowalność pomocy na tej właśnie podstawie. Argumentacja ta nie może zostać uwzględniona.

95 Przede wszystkim fakt, że rozpatrywana pomoc sama nie miała malejącego charakteru (motywy 65 i 239 zaskarżonej decyzji), wystarcza sam w sobie do uzasadnienia odmowy uznania jej przez Komisję za kwalifikowalną na podstawie wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej [regionalnej pomocy państwa], i to pomimo że podwyżki taryfy zostały ograniczone do 4% rocznie. Należy bowiem podkreślić, że określenie pułapu rocznych podwyżek nominalnej wartości taryfy preferencyjnej nie pociąga za sobą samo w sobie zmniejszenia kwoty wyrównania przysługującego beneficjentowi tej taryfy, gdyż rzeczywiście ponoszony przez podmiot gospodarczy koszt może być wyższy od tego kosztu fakturowanego beneficjentowi na podstawie taryfy preferencyjnej, nawet powiększonej o 4%. Jak zatem słusznie wskazała niezakwestionowana w tym względzie przez skarżącą Komisja, preferencyjna taryfa była malejąca jedynie w przypadku obniżki średnich unijnych cen netto; w każdym innym przypadku miała ona charakter rosnący.

- 96 Następnie Komisja zupełnie przekonująco wskazała powody, dla których rozpatrywana pomoc nie przyczyniała się w trwały sposób do rozwoju regionalnego. W motywach 235 i 236 zaskarżonej decyzji przypomniawszy ona bowiem, że sama skarżąca przyznała, iż znajdujący się na Sardynii zakład nie byłby rentowny, gdyby nie korzystał z preferencyjnej taryfy; instytucja ta wykazała, że, nawet uwzględniając wpływ, jaki może wywrzeć w przyszłości na ceny rynkowe realizacja nowych inwestycji infrastrukturalnych (gazociągu i kabla podwodnego), uzyskana w ich efekcie cena byłaby porównywalna z tą stosowaną w pozostałej części Włoch, lecz w żaden sposób nie mogłaby ona osiągnąć poziomu 30 EUR/megawatogodzinę, „który jest niezbędny [...], aby działalność huty była rentowna” (motyw 235 zaskarżonej decyzji). Należący do skarżącej zakład, daleki od przekształcenia się dzięki rozpatrywanej pomocy w motor napędowy przyszłego rozwoju gospodarczego wyspy, sam był całkowicie uzależniony od przyznanej mu preferencyjnej taryfy.
- 97 Wreszcie, ze względu na to, że w wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej [regionalnej pomocy państwa] ustanowiony został w odniesieniu do kwalifikowanej pomocy wymóg jej proporcjonalności do ograniczeń, które ma eliminować, Komisja przeanalizowała to, czy taryfa preferencyjna odpowiadała różnicy dającej się zauważyć w tym względzie między Sardynią i Półwyspem Apenińskim w przypadku innych klientów. Na podstawie przeprowadzonej analizy instytucja ta wyciągnęła wniosek, że przysługujący skarżącej zwrot przewyższał znacznie jakąkolwiek dającą się zauważyć różnicę (motyw 238 zaskarżonej decyzji). W tych okolicznościach skarżąca nie może skutecznie twierdzić, że rozpatrywana pomoc była proporcjonalna i, co za tym idzie, kwalifikowalna.
- 98 Niespełnienie tych kryteriów zostało słusznie uznane przez Komisję za przeszkodę w uznaniu preferencyjnej taryfy na Sardynii za kwalifikowalną na podstawie wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej [regionalnej pomocy państwa].
- 99 Wynika z tego, że należy również odrzucić drugą część zarzutu trzeciego i, co za tym idzie, ten zarzut w całości.

W przedmiocie zarzutu czwartego, opartego na naruszeniu zasady dobrej administracji oraz art. 107 ust. 3 TFUE w zakresie dotyczącym programu VPP

- 100 Skarżąca stoi na stanowisku, że sporządzając pismo z dnia 19 stycznia 2007 r. oraz, szerzej rzecz ujmując, przyjmując stanowisko odnośnie do programu VPP, Komisja w oczywisty i poważny sposób naruszyła zasadę dobrej administracji oraz art. 107 ust. 3 TFUE (w rzeczywistości, biorąc pod uwagę datę wydania zaskarżonej decyzji, art. 87 ust. 3 WE).
- 101 Przede wszystkim należy przypomnieć, że wśród gwarancji, jakie zapewnia porządek prawny Unii w postępowaniu administracyjnym, znajduje się w szczególności zasada dobrej administracji, z którą związany jest obowiązek zbadania, przy zachowaniu staranności i bezstronności, wszystkich istotnych kwestii rozpatrywanego przypadku (wyrok z dnia 21 listopada 1991 r., Technische Universität München, C-269/90, Rec, EU:C:1991:438, pkt 14; wyrok z dnia 23 września 2009 r., Estonia/Komisja, T-263/07, Zb.Orz., EU:T:2009:351, pkt 99).
- 102 Następnie należy podkreślić, że w motywie 281 zaskarżonej decyzji Komisja przyznała, iż długotrwałość dyskusji zapoczątkowanych w 2007 r. i dotyczących programu VPP, choć była w znacznym stopniu możliwa do wyjaśnienia opóźnioną reakcją Republiki Włoskiej, „nie wpisywał[a] się w zasadę dobrej administracji i wpłynęł[a] na zachowanie beneficjenta na kolejnym etapie postępowania”.
- 103 Choć zaś Sąd nie jest w żaden sposób związany opinią, jaką ma Komisja na temat jej własnego postępowania, i powinien przeprowadzić swą własną kontrolę zgodności zaskarżonej decyzji z prawem, jest on niemniej jednak w ramach tej kontroli związany zarówno przedstawionym petitum w sprawie, jak i dokładnie ujętym przedmiotem zaskarżonej decyzji.

- 104 Choćby nawet zatem naruszenie przez Komisję zasady dobrej administracji miałyby polegać na jej wahaniach i powolności postępowania w zakresie dotyczącym programu VPP w odniesieniu do zakładu skarżącej na Sardynii, należy podnieść, że Komisja uznała za właściwe „nienakazywanie odzyskania pomocy dla zakładu na Sardynii za okres od daty przesłania pisma, tj. dnia 19 stycznia 2007 r., do dnia podjęcia [...] decyzji” (motyw 282 zaskarżonej decyzji). Wyniki tej analizy zostały odzwierciedlone w art. 2 ust. 1 zaskarżonej decyzji. Ze względu na to więc, że zarzut dotyczący naruszenia zasady dobrej administracji pozostaje bez wpływu na zgodność z prawem zaskarżonej decyzji w zakresie dotyczącym kwestii zgodności rozpatrywanej pomocy ze wspólnym rynkiem oraz bez wpływu na kwotę pomocy, której odzyskanie Komisja nakazała w odniesieniu do zakładu znajdującego się na Sardynii oraz do okresu po dniu 18 stycznia 2007 r., należy go odrzucić jako częściowo nieistotny dla sprawy.
- 105 Zarzut ten należy jednak rozumieć w ten sposób, że skarżąca wpisuje go w szerszy kontekst, określony w rubryce zatytułowanej „Prowadzenie przez Komisję procedury administracyjnej”, podnosząc w szczególności argument opóźnień w prowadzeniu tego postępowania wynikających z kombinacji następujących elementów:
- treści decyzji w sprawie Alumix, w której Komisja uznała, że środki wprowadzone w życie dekretem z 1995 r. nie stanowią pomocy państwa;
 - inercji, jaka cechowała Komisję po otrzymaniu przez nią informacji o zmianach, jakie zaszły w odniesieniu do pierwotnej pomocy;
 - okoliczności polegającej na tym, że, jeśli chodzi o dekret z 2004 r., instytucja ta wszczęła dochodzenie w odniesieniu do nowych beneficjentów preferencyjnej taryfy, ale nie w odniesieniu do skarżącej;
 - wydania decyzji z dnia 19 lipca 2006 r.;
 - wydania zaskarżonej decyzji po rezygnacji z rozwiązań zawartych w programie VPP.
- 106 Te różnego rodzaju elementy – ujęte łącznie czy też w oderwaniu od siebie – nie mogą stanowić naruszenia zasady dobrej administracji. Po pierwsze, przypomniane już zostało, że decyzja w sprawie Alumix nie mogła pozwolić skarżącej na uznanie, iż jej zakres zastosowania wykraczał poza przewidziany w dekrete z 1995 r. dziesięcioletni okres, w odniesieniu do którego przyznano preferencyjną taryfę, z której korzystała skarżąca. Po drugie, nie można zarzucić Komisji, że ta nie przestrzegała zasady dobrej administracji, skoro instytucja ta, z powodu zachowania, które można przypisać jedynie osobom trzecim, nie miała nawet ku temu okazji. Nie ma zaś wątpliwości co do tego, że w niniejszym przypadku to właśnie z powodu niezgłoszenia przez Republikę Włoską dekretu z 2004 r. oraz art. 11 ust. 11 ustawy z 2005 r., które to zachowanie stanowiło samo w sobie bezprawność, Komisja nie mogła zająć takiego stanowiska w sprawie, jakie powinna by była zająć, gdyby przestrzegane były zasady rządzące postępowaniem w sprawie zgłaszania pomocy państwa. Ponadto, jak zostało to wskazane w pkt 65–67 powyżej, Komisja po przyjęciu przez władze włoskie nowych przepisów nie zachowała się w sposób pasywny, lecz zwróciła się do tych władz o udzielenie koniecznych w jej przekonaniu informacji. Po trzecie, zarówno Trybunał, jak i Sąd uznały decyzję z dnia 19 lipca 2006 r. za zgodną z prawem, również odnośnie do oddzielenia jej części dotyczącej skarżącej od tej dotyczącej wskazanych w dekrete z 2004 r. nowych beneficjentów preferencyjnej taryfy. Po czwarte, w pkt 104 powyżej zostało przypomniane, że, jeśli chodzi o spóźnienie spowodowane wszczęciem dyskusji dotyczących programu VPP, a następnie – rezygnacji z zawartych w tym programie rozwiązań, Komisja stanęła na stanowisku, że to ona sama powinna była je uwzględnić, rezygnując z nakazania odzyskania kwoty związanej z nim pomocy, co zdecydowanie nie może stanowić działania niezgodnego z zasadą dobrej administracji.

107 Wreszcie, jeśli chodzi o zarzucane naruszenie art. 87 ust. 3 WE, mające polegać na nieprzeprowadzeniu przez Komisję oceny skutków programu VPP na Sardynii, należy przypomnieć, że instytucja ta w zaskarżonej decyzji słusznie uznała, iż ten program nie stanowi podstawy wystarczającej, aby uzasadnić zgodność tej pomocy z rynkiem wewnętrznym czy to w odniesieniu do przejściowego okresu po jej wdrożeniu czy też, tym bardziej, w odniesieniu do okresu poprzedzającego jej wdrożenie (motyw 253 zaskarżonej decyzji). Ze względu na to bowiem, że wraz z końcem 2006 r. Sardynia przestała być regionem kwalifikującym się do przyznania pomocy, a dyskusje pomiędzy Komisją a Republiką Włoską rozpoczęły się w początkach 2007 r., nie mogło dojść do naruszenia art. 87 ust. 3 WE ze względu na fakt, że Komisja zrezygnowała z uwzględnienia tego programu, zwłaszcza że główna ustanowiona w art. 87 ust. 1 WE zasada polega na zakazie udzielania pomocy państwa, a odstępstwa od tej zasady podlegają ścisłej wykładni (wyroki: z dnia 29 kwietnia 2004 r., Niemcy/Komisja, C-277/00, Rec, EU:C:2004:238, pkt 20; z dnia 23 lutego 2006 r., Atzeni i in., C-346/03 i C-529/03, Zb.Orz., EU:C:2006:130, pkt 79; z dnia 2 grudnia 2008 r., Nuova Agricast i Cofra/Komisja, T-362/05 i T-363/05, EU:T:2008:541, pkt 80).

108 Z powyższego wynika, że nie pozostaje nic innego, jak odrzucić zarzut czwarty.

109 Ponieważ żaden z sześciu zarzutów nie został uwzględniony, należy odrzucić skargę w całości.

W przedmiocie kosztów

110 Ponieważ Komisja wniosła o obciążenie skarżącej kosztami postępowania, a skarżąca przegrała sprawę, należy w zastosowaniu art. 87 § 2 regulaminu postępowania przed Sądem obciążyć ją kosztami postępowania, w tym także kosztami postępowania w przedmiocie zastosowania środka tymczasowego. Zgodnie z art. 87 § 4 tego regulaminu występująca w tym sporze w charakterze interwenienta Republika Włoska pokrywa swe własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD (ósma izba)

orzeka, co następuje:

- 1) **Skarga zostaje oddalona.**
- 2) **Alcoa Trasformazioni Srl pokrywa koszty własne oraz koszty poniesione przez Komisję Europejską, w tym koszty dotyczące postępowania w przedmiocie zastosowania środka tymczasowego.**
- 3) **Republika Włoska ponosi własne koszty.**

Gratsias

Kancheva

Wetter

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 16 października 2014 r.

Podpisy